

Трибуна вільного
українського слова
на світовій
американській землі

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807
4-0237
УНГ: HEnderson 4-1016

АМЕРИКА НЕ ДУМАЄ КАПТУЛЮВАТИ В БОРОТБІ ЗА АЗІЮ

**ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ ВІЛЬНИЙ СВІТ ДО ДАЛЬШОЇ ОБОРОНИ ІНДО-КИТАЮ; НЕМАЄ НЕПОРО-
ЗУМІННЯ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ І ДОЛЛЕСОМ; ПРЕЗИДЕНТ ВИСЛОВЛЮЄ ДОГАНУ ОФІЦЕРАМ, ЩО
ВИДАЄ СЕКРЕТНІ ДОКУМЕНТИ; АРМІЯ МОЖЕ САМА ДІБАТИ ПРО СВОЮ БЕЗПЕКУ; ПРЕЗИДЕНТ
ЗА ДВОПАРТИЙНУ ПОЛІТИКУ**

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що вільний світ не повинен залишити Індо-Китаю як легку здобич комуністам. Він казав, що Індо-Китай дуже важливий для оборони Південно-Східної Азії, і що саме тепер йдуть переговори в тому напрямку, щоб при допомозі оборонного союзу заінтересованих держав не допустити до захоплення цієї країни комуністами. Президент вів, що Індо-китайська країна Лос, Камбоджа і В'єтнам погодяться приступити до пропозиції оборонного союзу, бо не можна врятувати жадної країни, якщо вона сама цього не хоче. Воля є для тих, хто її бажає. Сумні вийняти і дефіцит не виграють битви — казав президент. Якщо три індо-китайські держави хотіли б вільної волі, але не будуть утилітарно здійснювати своє хотіння, то ЗДА не матимуть інтересу вмішуватися в цю справу. Айзенгавер казав, що дехто твердить про різницю думок між ним і державним секретарем Діаном Фостером Доллессом. Але це неправдиве твердження, бо Доллес обговорює з президентом всі справи, про які публічно говорять. Можуть бути тільки різниці в вислові, а не в самій суті. Президент пояснив, чому Доллес виступав в тому дусі, що ЗДА ніколи не залишать Південно-Східної Азії; навіть якщо Індо-Китай захопили комуністи. Айзенгавер казав, що він вірить, а й більше поправився, що він

знає, що Доллес тільки припускає некорисну ситуацію (втрата Індо-Китаю) і згадував про значення цієї втраченої. На запит журналіста про видання тасмичних документів про комуністичні впливи в Форті Монмавті — президент заявив, що він ганим вчинком офіцера армійської служби безпеки, який на власну руку видає секретні папери, що їх прислало було ФБІ. Журналісти запитували президента про випадок із сенатором Джозефом МакКарти, але президент погодився говорити тільки про засади, які були порушені в цій справі. Коли рекрут вступає до військової служби, казав президент, він складає присягу на те, що буде послуханий регулімові своїм командантам. Чи офіцера може обов'язувати інший рід лояльності і дисципліни? — запитав відповідь президент. Представник армії повідомив, що зареєстровано слідство, щоб встановити, чи старшина видає відписки документам ФБІ сенатору МакКарти. Айзенгавер казав також, у зв'язку зі слідством в армії, що вона сама може досконалим діяти про безпеку в своїх рядах та усувати тих, що з будь-якої причини небезпечні або не лояльні до ЗДА. Це саме думку висловив секретар оборони Чарльз Е. Вилсон, який ще й додав, що військові сили не потребують конгресових слідчих комісій. Відповів президент і на запит про те, що нібито уряд Айзенгавера порушив засаду

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР виходить з пресової конференції після його заклику до вільного світу в справі оборони Азії

ЗДА не збираються посилати свої війська до Індо-Китаю

Вашингтон. — Конгресмен Джан М. Воріс, член Комісії Закордонних Справ, заявив, що ЗДА не збираються посилати свої війська до Індо-Китаю. Конгрес — казав він — погодився на той оборонний план, який підготував уряд для оборони Східно-Південної Азії. Воріс зауважив, що державний секретар Джан Фостер Доллес про американські оборонні плани в Азії і каже, що Доллес зовсім не згадував про висилку американських військ до Азії, бо поки що йдуть переговори, щоб скласти оборонний договір із європейсь-

Сенатор Фергусон передбачає швидке схвалення оборонного бюджету

Вашингтон. — Голова Сенатської Підкомісії Витраток сенатор Гомер Фергусон вважає, що Сенат незабаром прийме закон про видатки на оборону в сумі 29,000,000,000 доларів, хоч в цій справі і буде опозиція демократичних сенаторів після невдачі в Індо-Китаї. Демократичні сенатори не погоджуються з „новим оборонною політикою“ уряду Айзенгавера, яка зменшує персонал збройних сил, але збільшує кількість літаків і летиш. Фергусон вважає, що Сенат зможе привернути ті фонди, які відійшли Палаті Репрезентантів. — В першому дні переслухання знімав асистент секретаря оборони Джан А. Ганнаг. Він заявив, що в най-

Дорожчає нава — пийте більше молока! — закликає губернатор Дюї

Олбані, Н. Й. — Губернатор Томас Е. Дюї закликає мешканців свого штату пити більше молока і таким чином зменшувати видатки на нава, яка подорожчала. Дюї заявив, що збільшене споживання молока, яке є здоровіше, дешевше і якого є достаток — принесе велику користь не тільки тим людям, які будуть його пити, але й матиме корисний вплив на

В АМЕРИЦІ

● Бернард Бару, дорадник кількох президентів, заявив, що ЗДА втратили майже 100 мільярдів доларів внаслідок того, що зараз після скінчення війни не було запроваджено контролю цін і платів. Подібно сталося і на початку війни в Кореї, коли втрачено 40 мільярдів доларів через те, що контролю не стримано інфляції.

● До кінця травня мають скінчатися будови „рухомого хлібника“, який перевозитиме пасажирів до стації залізничної лінії Ірі, недалеко від міста „Гудсон-Мангеттан“.

● Федеральна судейська лава судить 9 осіб, обвинувачуваних в несплаті податків на суму 17,400,000 доларів. Це с: Геррі Кліяні, І. Кліяні, Елліс Розенберг, Моріс Гас, Ірвінг Кемер та інші. Між ними кілька адвокатів.

● Жінка найстаршого сина бурового президента Ф. Д. Рузвельта — Джеймса погодилася відложити справу „подружнього скандалу“ зі своїм чоловіком до часу правління, тобто до 9 червня. Вона обвинувачує свого чоловіка в недотриманні подружньої вірності аж з 12 років.

● Секретар оборони Чарльз Е. Вилсон вихав на Далекій Схід, де відвідає Корею, Японію, Формозу, Гонг Конг і Філіппіни. З ним поїхав підсекретар флоту Томас Гейпес. Подорож триватиме три тижні.

● Син бурового президента, Джан А. Рузвельт, був присутній на обіді у президента Айзенгавера. Він — єдиний з роду Рузвельтів, який підтримує кандидатуру Айзенгавера під час виборів 1952 року.

Керовані стрільня з літаків проти літаків

Вашингтон. — Департамент оборони повідомив, що американські збройні сили мають керовані стрільня „Сперров Г“, швидкість яких більша від звуку. Докладніших відомостей про ці стрільня не подає, але з статті, вищеної в одному авіаційному журналі виходить, що їх швидкість становить потрійну швидкість звуку. (Швидкість звуку — 760 миль на годину над поверхнею моря). Найбільша швидкість, яку osiągали літаки дослідного типу Bell X-1, становить 1,650 миль на годину. Ці керовані стрільня департамент оборони називає „системою керованих стрілен“, що означало б, що вони є щось більше від звичайних керованих стрілен. Їх можна випускати проти ворожих літаків, і з ними відбувають вправи літаки, що їх базами є літаководи на Атлантику і Тихоокеан. Департамент оборони повідомляє, що цими керованими стрільнями дуже легко маневрувати, вони мають невелику вагу, і їх у великій кількості може брати з собою турбомоторний винишувач. Над цього роду керованими стрільнями працювали більше як сім років в Аеронавтичному Бюрі Флота та в Сперрі Джейрскоп Ко в Грейт Нек на Лонг Айленді.

300 делегатів КІО проти господарської програми уряду

Вашингтон. — Більше як 300 делегатів Конгресу Індустріальних Організацій, які прибули до столиці на конференцію в справі боротьби з безробіттям, з'явилися в Конгресі, щоб домагатися від конгресменів спротиву господарській програмі уряду. Домагання цієї робітничої організації, другої щодо величини в цій країні, такі: 1. Нижчі податки для найбідніших податковців. 2. Підвищення мінімальної плати за годину з 75 центів до 1,25 долара. 3. Більші компенсації за час безробіття. КІО домагається, щоб уряд протягом одного року вбудував 2,000,000 нових мешкань, пропонує закон про збільшення соціального забезпечення, виплачував вищу підтримку фермерів і почав в ширшому розмірі публічні роботи для покращення життя в країні. Делегати з'явилися до Конгресу, висловивши на своїх зборах промову секретаря скарбу Джорджа М. Гомфрі, який заявив, що не можна знизити податків без зменшення витрат. А що витрати не можна зменшувати з огляду на оборону країни, то залишається б збільшити державний дефіцит — це значить отримувати видатками майбутні покоління амеріканських громадян. Гомфрі казав, що найбільше безробіття є у важкій промисловості, і тому треба допомагати саме цій галузі промислу.

● Президент Айзенгавер був присутній на урочистому відкритті Фізич в ротонді Білого Дому. Іх почав мовлявоти Констатиніо Вувайді 1877 року. Закінчив Олі Кокс. На окремих панелях зображені події з громадянської та еспансько-американської війни, народний антажи та ін.

● Корпус Морської Піхоти призначив полковника Френка Г. Швейбля на одну з летишних баз, щоб він після довгої перерви міг поновити свою діяльність в летиш. Його звинувачили в обманування, що він, перебуваючи в комуністичному полоні, склав фальшиві свідчення про бактеріологічну війну.

З'їзд американських дипломатів на Середньому Сході

Істанбул. — В Істанбулі відбувається з'їзд американських дипломатів з 13 держав Близького і Середнього Сходу. Вони радять під проводом державного підсекретаря Генрі Байрода, який віддає справами Середнього Сходу, Південної Азії і африканських країн. На конференції присутні американські амбасадори й послы з таких держав: Греція, Туреччина, Ліван, Сирія, Ірак, Йорданія, Ізраїль, Єгипет, Іран, Саудівська Аравія, Афганістан, Пакистан і Лівія. Головна тема наради — збереження приязні між-арабським світом і Америкою та боротьба з шораз більшими советськими впливами на терені арабських держав. ССРС іде по лінії антисемітських настроїв в арабських державах і на цьому виграв, денунціюючи теж держав: Греція, Туреччина, Ліван, Сирія, Ірак, Йорданія.

Сіам пропонує антикомуністичні бази

Бангкок. — Уряд Сіаму проголосив готовість служити своєю територією, як базою для протикомуністичних операцій в обороні Південно-Сходу Азії проти комуністичної агресії. Водночас прес-повідомляє про пересування сіамського війська над кордон з Лосом і Камбоджею, яким тепер, після укладу Дієнбієнфу і звільнення комуністичної армії з-під тієї фортеці, загрожувала комуністична інвазія. Сіам готовий також приступити до колективного пакту безпеки для Південного Сходу Азії, як це пропонував Доллес. Сіам має вже пакт взаємної безпеки з ЗДА і дискусію допомогу. Американська військова місія в силі атак 300 дивізію сіамської армію, яка може поставити під зброю 100,000 воїнів.

Еванують ранених з колишньої фортеці Дієнбієнфу

Ганой. — За кілька годин після того, як генерал Наварр, головний командувач французьких військ в Індо-Китаї, звернувся був через радіо до командувача комуністичних військ генерала Во Нгуєн Дзіяпа, щоб той останній погодився на евакуацію ранених, які були у Дієнбієнфу з хвиліною, коли вона впала в руки комуністів, — згідно з порозумінням, що його досягнуто на Женевській конференції, комуністичний генерал дав свою згоду. Над фортецею колишньої фортеці поїхав Червоного Хреста. Французькі літаки, позначені такими ж знаками, скидали ліки і медичний матеріал на Дієнбієнфу. Комуністи повідомляють, що всі ранені мають добру опіку. Опікуються ними весь час самі французькі лікарі: їх було 10 в обло-женій фортеці.

Слисавета II закінчила об'їзд Номонхелу

Гібральтар. — Королева Єлисавета II сіла в понеділок о год. 1 полов. на королівську яхту „Брітанія“, щоб відбуті останній етап поворотної дороги до Англії, вже без зупинки. Таким чином закінчилась офіційна поїздка королеви по домініях і колоніях, приналежних до Британської Імперії. У Гібральтарі королівська пара провела 28 годин. Найбільш урочисті відвідини Гібральтару були малі діти королеви, 5-літній Чарльз і 3-літня Анна, бо вони мали ба-

ЗА СЛОВЕСНИМИ ЛАШТУКАМИ — СОВЕТСЬКА ДІЙСНІСТЬ

Вже три місяці минуло, як проголошено й започатковано в ССРС кампанію за „освоєння цілих і облогів“ (заплановано „освоєти“ 13,000,000 гектарів, які б дали в 1955 році 1,200 мільйонів пудів збіжжя), як в області, призначені для „освоєння“, вислано понад 90 тисяч комсомольців, а це й досі немає в советській пресі ніяких конкретних звідомлень про те, що діється насправді в областях, куди спрямовано нову примусову колонізацію. Іколки тільки в статтях і повідомленнях советської преси проносяться ствердження, які свідчать про те, що за лаштуками парад, промов, статтей — залишається незмінною советська дійсність. Виявляється бо, що вислані в сибірські області комсомольці, залишаються здебільша без роботи, не знають, з чого починати, до чого братися. Але дамо слово самим же советським газетам.

„Не всюди — пише в передовій статті „Комсомольская Правда“ (ч. 80 з 1954 р.), — комсомольські, сільсько-господарські органи, керівники МТС і радгоспів почувають відповідальність за те, щоб правильно організувати працю молодих механізаторів, огорити для них конче культурно-побутові умови.“

В Ново-Покровській МТС Кустанайської області (в Казахстані — Ред.) прибула група токарів з України. Довго для молодих робітників не знаходили роботи і аж тепер надумалися послати їх на курси трактористів. Там не подали навіть про спільне харчування для приїжджих. Погано приймають поповнення в Молотовському районі Акмолинської області. До міста Атбасар прибувають організовані добровільці на призначене місце. Кустанайський і Акмолинський області комітети комсомолу мияються з подібними фактами.“

Додавати до цих стверджень, здається, не треба нічого.

ПОМЕР ОЛЕСЬ ДОНЧЕНКО

12 квітня ц. р. після тяжкої недуги помер у м. Лубнах відомий український письменник Олександр Донченко. Народився О. Донченко в Великих Сорочинцях на Подлявщині. Перша його книжка — „Червона писанка“ — вийшла в 1926 р. у Харкові. Найбільше відомий О. Донченко своїми повістями й оповіданнями для дітей та юнацтва. З них найбільш популярні: „Школа над морем“, „Лукня“, „Карафута“, „Серце беркута“ (написана у Казахстані). Після війни вийшли такі повісті О. Донченка: „Лісишчуха“, „Карбурудовий камінь“, „Повість про новий дім“, „Заповітне слово“, „Юрко Васюта“ та роман „Золота медаль“ (з життя школярів десятикласників).

НЕЗГОДА НА ЗАХОДІ СКРИПИЛА КОМУНІСТІВ НА ЖЕНЕВСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

ФРАНЦІЗІ НЕ ВІДПОВІЛА НА КОМУНІСТИЧНІ ПРОПОЗИЦІЇ. — В'ЄТНАМ ЖАДАЄ ВКЛЮЧИТИ КОМУНІСТИЧНЕ ВІЙСЬКО В НАЦІОНАЛЬНУ АРМІЮ.

Женева. — Хаотична ситуація на Женевській конференції триває далі і шораз виразніше видно, що брак єдності і твердої постави всіх західних протикомуністичних держав є головним джерелом комуністичних претензій і їх віри в свої дальші перемоги. За коментарями найкраще проінформованих обсерваторів, три чинники склалася відраза на Женевській хаос: 1) незгода між ЗДА і Англією щодо східно-азійського колективного пакту безпеки, 2) неясні й інколи взаємно суперечливі заяви державного секретаря Дж. Ф. Доллеса, чи бодай таке враження неясності, що його вони викликали і 3) глобальна криза у Франції. Остання пресова конференція державного секретаря Доллеса, на якій він заявив був, що Схід Азії можна б оборонити навіть тоді, коли б Індо-Китай впав в руки комуністів, викликала враження в Женеві, що ЗДА „зрелася“ Індо-Китаю. Державний підсекретар Смит депешував за ближчим поясненням. Йому вислано офіційний текст тієї пресової конференції, який — поруч із останньою заявою Президента (про це на іншому місці) — розвіяв сумніви, наче б ЗДА змінила своє давнє ставлення до Індо-Китаю. Все ж, залишається неприємне враження, що його використовують комуністи. Врешті неясна ситуація французького уряду Лівієля, що його доля мала вирішитися в четвер 13 травня підчас нового голосування у французькому парламенті, мала той наслідок, що досі французький міністер закордонних справ Бідо не відповідав на офіційний план комуністів про „замиріння“ в Індо-Китаї. Зате відповідь на той план дав міністер закордонних справ В'єтнаму. Відкидаючи рішення комуністичні пропозиції, представник національного В'єтнаму ствердив, що тільки легальний і вибраний народом уряд Бао Даї має право промовляти в імені в'єтнамського народу і його репрезентувати. В суперечницю становищу комуністичного репрезентанта В'єтнаму звернувся за закликом до Заходу в справі міжнародної контролю над виборами у В'єтнамі міжнародної Гарантії державної самостійності В'єтнаму. Він відчитав текст останніх договорів між Францією і В'єтнамом на доказ, що В'єтнам уже є самостійною державою, визнаною колом 30 чужинських держав, і що не потребує ждати, поки щойно новий уряд, зложений з комуністів і некомуністів складається як нові умови з Францією. Він висловився проти всяких проєктів поділу В'єтнаму і закликав включити в'єтнамські комуністичні війська в національну армію В'єтнаму. Єдиним компромісним пунктом, що зазначився в заяві представника В'єтнаму, була заява, що В'єтнам готов докладно розглянути всі офіційні документи, пред'явлені далекосхідній конференції у Женеві, себто, що й комуністичний проєкт буде предметом студії.

Переговори про південно-азійський пакт поступають вперед

Женева. — За кулісами Женевської конференції продовжуються американо-англійські переговори про створення південно-східного азійського пакту безпеки. Якщо тільки будуть спільно виготовлені проєкти деталі, то дальші переговори перенесуться на терен Вашингтону, а не Сінгапуру, як полягалося про це газетна віст-ка. Австралія і Нова Зеландія погодилася взяти участь у цих переговорах, так само хоче належати туди Франція. Англія, як відомо, відкинула була перший проєкт Доллеса, щоб до такого пакту колективної безпеки належали 10 держав, і винувала контрпроєкт, щоб спершу такий пакт створила група 5 держав: ЗДА, Англія, Франція і Нова Зеландія.

Комунисті схопили в Кореї трьох коломбійських старшин

Сеул. — Американські представники у спільній військовій комісії для справ перемир'я подали скаргу, що комуністичні воїни схопили трьох коломбійських старшин, між ними командувач коломбійського куреня, полковника Ортів-Торреса, коли вони перебували в нейтральній зоні між бойовими лініями. Коломбійський курень був включений в корейському фронті до 7-ї американської дивізії. Комунисті обидли „перевірити“ справу, але на призначені в цій справі засідання комісії не з'явилися.

В СВІТІ

● Собор св. Василія у Москві на Червоному майдані має бути відновлений великим коштом. Большевики зробили в ньому спершу безбожницький музей, а тепер він має стати республіканським архітектурним музеєм. У Гімні виготовлено арсенал зброї: велику кількість динаміту, 8 скорострілів, 15 бомб і багато амуніції. Тому, що цей склад знаходився недалеко до прем'єра Шельбля, у Римі пішла погослова про пильнування на його замах. Поліція стверджує, що арсенал належав нефашистам. Арештовано 7 осіб.

● Якогось Задору Лядковського (мабуть перекурену в англійській транскрипції) поляка, арештованого у Парижі за шпигунство на користь комуністичної Польщі. Він продав польській амбасаді в Парижі за \$1,400 довірочні інформації про економіку і політику Франції.

● Атомову гармату, одну з тридцяти, що є в Західній Німеччині, перетягнули впоперек Райну під час маневрів американських військ. Цей експеримент мав доказати, що атомові гармати можна перетранспортувати водою на випадок, якщо підчас війни були понижені мости на Райні.

● Аневірі Бевен, лідер лівого крила англійської Парлі Праці, зазнав в автомобільному випадку: їхав з порушенням правил, зачепив своїм автомобілем і після того не затримався, а пішов далі. Його позбавили права їзди на 3 місяці і присудили кару в розмірі \$70. Він думав спершу робити відмахи від цієї карі, але потім покорився.

● Східно-німецька прикордонна поліція провела зустріч з кріпів 10 балонів, що їх випустили з американської зони в Німеччині на підсовєтську частину Німеччини з антикомуністичними летючками. Однак комунисті не зуміли поцілити в одного балона.

● Сметинський уряд звернувся до уряду Лівану з домаганнями видати Магдуду Абула Фата, власника найбільшого ситетського щоденника „Аль-Мізір“, засудженого в минулому тижні на довічне в'язницю за спробу перекутити уряд і поширювати ворожбисті режимо-вісти. „Аль-Мізір“ закрито.

СВОВОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На пів року 6.25	Six months 6.25
На три місяці 2.75	Three months 2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00	One year \$12.00
На пів року 8.50	Six months 8.50
На три місяці 3.50	Three months 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕЗКОНЕЧНІ ВАГАННЯ

Нерішучість демократії заявила, що так багато країн та народів стогне сьогодні в ярмі комуністичних режимів. То саме відноситься теж і до нещасливої війни в Індокитаї. В останні десятиліття Москва поширила сферу своїх впливів тільки завдяки інертності демократичних потуг, в тому числі й З'єднаних Держав. Прямі сліди віри в можливість знайти якийсь спосіб співжиття з кремлівськими агресорами не дала демократії змоги збудувати один сильний проти-комуністичний фронт як в Європі, так і в Азії. Що гірше: того фронту не видно навіть сьогодні, коли рішучість доля буквально цілої Азії, де комуністичні впливи ростуть з дня на день і де гасло „Азія — для азійців“ є нині ніщо інше як віддання цілої Азії під контроль червоного Пейпінгу та червоної Москви. Що так є, видно найкраще з запропонованого комуністами в Женеві „замірнення“ в Індокитаї.

Коли читати в демократичній пресі коментарі з приводу жовтєвських комуністичних мирових пропозицій, то з дива вити не можна, які вони розумні. Виглядає, що комуністи не мають усе такого трюку, на якому вільний світ не визнавав б. Уже відомо, що означає комуністичний „резимітас“, чи як треба розуміти в комуністичній мові такі слова, як „незалежність“ чи „визволення“, або „вільні вибори“, чи „народні фронти“. Відомо й те, що ці речі випробувала Москва вже давно в інших країнах і над іншими народами. Тепер воно тільки повторюється слово в слово в Женеві при переговорах у справі замирення в Індокитаї. Тільки давніше червоні були децю скромніші, а тепер диктують демократіям уже без всякого стриму як переможці, хоч мирові пропозиції французького міністра закордонних справ Бюло є аж такі добрі, що прямо вірити не хочеться, що вони правдиві, лише „Нью Йорк Таймс“. Во ж комуністам замирення, яке пропонує Відо, є непотрібне. Ім треба Індокитаю під їхньою контролею, щоб зійдуть легше вести палпну кампанію на півдні цілої Азії, включно з „неутральною“ Індією та її визаним прем'єром Неру. Думати інакше, значить стояти по боці „злочинного імперіалізму американських палпів“, як висловився Го Чі Мінь, в'єтнамський комуністичний провідник.

Пішучи з Женеві про „мирові“ переговори, Дейвід Лоренс, кореспондент „Нью Йорк Геральд Трибун“, пригадує березень 1936 року, коли Гітлер вшарував у Надренію, а демократії, не знаючи, що робити, сварилися між собою. Захоплені альянтами в Берліні документи виявляли, що Гітлер ніколи не був би відважним на цей крок, якби сподівався на серйозний спротив демократичних потуг. За три роки від цього успіху Гітлер почав другу світову війну. Теперішній Гітлер сидить у Москві, а його спільник — у Пейпінгу. Чи довго прийде їм ждати, щоб по нових успіхах почати те, що буде зватися третьою світовою війною? На це звертає увагу навіть „Джон Лондон Економіст“, стверджуючи, що багато людей прямо потратили голови, бо домагаються миру, не даючи навіть, що виграв, а хто програв. Була це велика іронія, коли британський посол переговорив у Москві 1939 року в справі оборони Польщі в той час, коли Молотов тасмо зговорювався в нацистській Німеччині. Такі речі, пише Лоренс, можуть і тепер повторитися, а нова світова війна може початися за два чи три роки, бо демократичні потуги не вміли зговоритися і сказати червоним диктаторам тверде і рішуче слово, підтримавши відразу акцією і силою. Таким словом могла бути запропонована секретарем стейту Доллесом „об'єднана акція“ в справі оборони Південно-Східної Азії, яка повинна була попередити Женевську конференцію, а на що не погодилася Англія та Франція. Справа ця представляється ще сумніше, коли додам, що демократи вважали за відповідне відріз у цьому моменті розкозуюватися з республіканцями в справі захисту нашої двопартійної закордонної політики. Знов в англійським парламенті треба було урядові аж кількама наворотами стверджувати для заспокоєння, що рішуче немає ніяких офіційних розмов між Англією та ЗДА в справі оборони Південно-Східної Азії. Що ж ліпшого треба комуністичним диктаторам?

З ПЕРЕСЛУХАННЯ КОМІСІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АГРЕСІЇ

Комісія для Вивчення Комуністичної Агресії, створена Палатою Репрезентантів два роки тому, як комісія для дослідження анексії балтійських країн Совєтами, а офіційно зорганізована для цілей, зазначених у теперішній назві, досліджує факти, які розкривають методи й засоби поступового поневолення комуністами вільних країн і народів.

Ця комісія, очолювана конгресменом Чарлзом Дж. Керстеном, з стейту Вісконсин, провела п'ятницю й суботу минулого тижня в Нью Йорку на переслуханнях десятих осіб, чи то як знавців комуністичних методів, чи як свідків поодиноких подій, до яких невідомим американським громадянам. Переслухання відбувалося в кімнаті розпиту федерального суду. У приватності доволі чисельної публіки і представників преси, між ними і „Свободи“.

Загальне враження таке, що американський Конгресс лише тепер починає серйозно розізнавати комуністичну небезпеку і прислухатися до зізнань і думок людей — наочних свідків неймовірних фактів та подій, зв'язаних з поодинокими фазами поневолення націй, тортуривання та в'язнення невинних людей, експлуатація науковців та прихильників визвольних змагань народів, що опинилися поза залізною заслоною.

Найбільше пригноблення викликало свідчення Валентина Соколова, росіянина, колишнього совєтського інженера, який в 1946 р. дістав був доручення перебувати в німецьких науковців-винахідників на працю у підсовєтському секторі Берліну. Обіцянками, що вони залишаться в Берліні, він заманив до совєтських бюрократів кількох німецьких винахідників, між ними й Зігфріда Гюнтера, пізнішого конструктора найдосконалішого совєтського літаків, відомого з корейської війни під назвою „МІГ“. Несподівано Соколов дістав наказ вивести усіх цих німців на територію Росії. Його сумління збунтувалося проти такого обману і він, узявши свою дівчину — німку та Гюнтера на авто, не попередивши їх про свій намір, завіз до американської військової квартири і тут виявив московську змову, прохачуючи для себе й для привезених ним осіб азилу. Американський офіцер заявив Соколову, що те, що він розповідав — неймовірно в 20-му сторіччі висловив переконавання, що Соколов — шпиг і поради йому вертатися до підсовєтського сектора. Соколов виїхав з американського біо і думаючи, що Гюнтера й його дівчину, яких запросили в іншу кімнату, вже відіслано до совєтської влади, приготував револьвер, щоб застрелитися. Але тут на вулиці він побачив свою дівчину, яка йшла разом з британським сектором. Він відкинув револьвер і подався знов до американської квартири. Офіцера, з яким він говорив, уже

не було. Сержант, вислухавши Соколова, завіз його до британської квартири, звідки його забрали до в'язниці для вивчення справи. За три дні справді все було перевірено, але Гюнтер уже вийшов до Совєтів.

Сталін, довідавшись про винахід Гюнтера, заявив, що Гюнтер вартий більше, ніж атомова бомба. В 1949 р. команда американської армії в Кореї проголосила, що заплатити 100,000 дол. першому комуністичному летунові, який доставить американцям МІГ.

Коли на переслуханнях в будинку федерального суду в Нью Йорку член конгресової комісії запитав Соколова, як ставиться підсовєтське населення до Америки, він відповів просто: „Авжеж що не прихильно, коли американська влада репатріювала майбутніх утікачів та полонених совєтських воїнів і передала їх більшовікам“.

Румунська книжка Ілена, що перебувала під совєтським режимом два роки, по-свідчила, що Анна Павкер, „так звана жінка“, заявила їй, що комуністи мають на думці захоплення влади в Америці, підготувавши по-кищо малі страйки робітників в електростанціях і складаючи плани до захоплення харчових складів. Далі Ілена заявила, що у всіх відомих їй випадках комуністи захоплюють владу при допомозі горстки інтелектуалів, жадібних влади.

Константин Візіану, румунський міністр закордонних справ в 1945 р., відчитав під час зізнання випишки з протоколів, на доказ того, що Вишинський, в ролі спеціального московського вислання, прибувши до Вука-решту, наказав королеві Михайлові зорганізувати уряд під керівництвом комуніста Петра Грозі. Коли король заявив, що без порозуміння з партіями зробити це неможливо, Вишинський гримнув кулаком по столі, перекрикнувши на нього солідну Заїну уряду совєтська військова влада проголосила без порозуміння з королем.

Іван Гваста, американський студент словачького роду, що перебував на студії в Братиславі, був арештований його окупаційною совєтською владою і ув'язнений в Леопольдсдорфі. Зійдти, разом з п'ятьма іншими в'язнями, він утік і 21 місяць перебував серед місцевого населення, яке потім допомогло йому дістатися через кордон до Німеччини. Він приїхав до Америки в лютому 1954 р.

Кілька днів тому прибув до ЗДА ще один втікач, чех, Прановік Райхль, що, як виявилось в приватній розмові, вміє говорити по-українськи. Він ствердив, що населення Чехословаччини на 90 відсотків наставлене вороже до совєтської влади.

Виконуючи обов'язок супроти своїх визволителів, Гваста і Райхль закликають американську владу освідомити американський народ про вороже наставлення до

них кул. Але йому нічого не сталося, і відтоді в сотні прозвали його „характерником“, якого не чіпляються кулі.

З Унтербергену надігнали батарея 1/4 поручника Полянського і, вогнем з боку здійснювавши ворога, прогнали його. Наша піхота зайняла свої давні позиції і дістала тут велику здобич.

В бою за Миклашів ми мали такі втрати: один старшина та шість стрільців убитих і досить велике число ранених.

Про цей наш наступ говорив наказ червої бригади ч. 115 з 2 травня: „Четверта бригада перешла ранком сьогоднішнього дня в наступ і зайняла Чижиків, Підберізі, Унтерберген, Миклашів, Пікуловіч, завоюючи ворогові особливо в Миклашеві великих втрат. Командувач генерал Павленко наказав передати всім ударним частинам — старшинам, підстаршинам і стрільцям — гаряче привітання. Подякуючи це до відома, команда бригади висловлює щиру подяку всім, що сприяли успіху в історії бригади“.

Совість чесько-словацького населення. Елісавета Ярковенко, з Кавказу, перебуваючи в околицях Москви, позичила — не свідомо — два рублі на дорогу вбивині Кірова в 1934 р. Приведена перед самого Сталіна, не могла його переконати, що вона не була в змові з групою Камєнева й Зінов'єва, яких Сталін хотів зробити винуватими атаката. Вислана після тортур на Кавказ, перебувала в тюрмі, з якої її визволили німці.

Голова Комітету Визволення Литви, Крупенічюс, що приїхав до Америки тижнем тому, зворушливим голосом остерігав Америку перед допущенням Совєтів до пакту про народобивство, бо комуністи негідно використовують цей пакт проти Америки.

При самому кінці переслухання прийшов до голосу проф. університету Норт Дамс з Пер Маркет, в стейті Вісконсин, Роман Смал-Стоцький. На запрошення голови Комісії, Чарлза Керстена, він написав реферат на 35 сторінок, п. з. „Агресія комуністична проти України, їхні методи й цілі“ й пропонує, щоб працю комісії. Крім того він виготовив окремі короткі витяги з реферату і роздав журналістам, що явилися численно на переслуханнях упродовж двох днів.

Тому, що вже був кінець другого дня важкої праці, комісія прохала проф. Стоцького подати їй тільки найважливіші аргументи, пригадуючи, що самий реферат буде поміщений в Конгресові

Володимир Барагура

ДІТЯЧА КНИЖКА — НА ЛІТНІ ОСЕЛІ

Незабаром скінчиться навчальний рік, шкільні мурі опустіють і більшість дітей вийдуть до літніх осель. Підготована робота в тому напрямі вже йде повною парю. Ресурсы дітей на виїзд, приготування приміщення й устаткування, організація їх виховної й адміністративної роботи організатори літніх осель і таборів для дітей не повинні забути про один важливий виховний чинник — рідну дитячу книжку. Її не повинно забранути на відпочинковій оселі, її лектури мусить бути завезена у виховний пилл праці оселі. Вона повинна бути й із тими дітьми, які проведуть феріі одинцем.

Виховне значення книжки під час літнього відпочинку дитини — багатоганне. Дво-місячна розлука дитини з книжкою може привести до того, що дитина відкине від дитини, і треба буде потім довшого часу, щоб вона знов набула звички до книжки. Тому важливіше с, щоб дитина мала постійний контакт із книжкою навіть під час вакацій, хоч і не такій інтенсивний, як під час шкільного року.

Другий важливий момент, що промовляє за введення лектури рідної дитячої книжки в оселях, це те, що багато дітей взагалі не люблять

і не хочуть читати. Під впливом виховників та за прикладом інших дітей в гурті своїх ровесників вони поволи полюють книжку, а згодом і навчаються самостійно читати, бо книжка відкриває їм незнайний для них світ.

Рідна книжка в виховній програмі літньої оселі — це добра нагода навчити багатьох дітей української грамоти, зокрема тих, що живуть серед неукраїнського оточення й не мають змоги ні ходити до рідної школи, ні на курси українознавства, ні належати до виховних організацій, а батьки з різних причин не навчають їх читати. Тут виховники в оселях можуть виконати піонерську роботу незвичайної ваги. Започатковане діло продовжуватимуть уже батьки, або й діти самі.

Коли мова про лектуру рідної книжки в літній оселі, то це не значить замучувати дітей читанням, чи заборити на те час, призначений іншим заняттям. Так само діти не повинні відчувати цього як примус, зокрема ті, які не беруться за лектуру. Однак в оселі, попри інші заняття, знайдеться завжди час і нагода для використання лектури як виховного засобу. Бувають дні холодні й дощові, коли діти мусять сидіти в будинку, і навіть найбільш вигадливий виховник не знайде способу, щоб

наказ наступати на Пруси. Подано такий план: о год. 3 ранку наші частини підсунуться під ворожу лінію без стрілу; тоді артилерія відкриває барабанний вогонь по тилах ворога і в міру поступування піхоти переносить лінію обстрілу дозду.

В наступ пішли курені 9, 10 і 11 і пробоса сотня. План переведено точно і відважно: наші частини прорвали ворожий фронт, зайняли Пруси та Сороки й дійшли до своїх давніх вихідних позицій. Із здобиччю і полоненими повернулися з наступу о год. 10 ранку.

З тої нагоди вийшов наказ ч. 65 від команди 4-го гарматного полку: „Сьогодні, коли наш народ святкує роковини знесення панщини в Галичині — відзначає свято народної свободи, наші курені ч. 9, 10 і 11 і пробоса сотня вдарили на ворожі війська перед фронтом бригади. Завданням цього удару було стегнути ворожі сили на себе, щоб уможливити кращу оборону сусіднім бригадам, як теж пізнати ворожі сили і завдати їм якнайбільших втрат, а далі закривати наказаний відступ північного кри-

Відзначення народного свята наступом

Вночі 15 травня прийшов

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ В ЗДА

Після першої світової війни і більшовицької революції чимало російської інтелігенції, бюрократів, вчених, журналістів та аристократів-помішників, покинули Росію і розійшлися по світі. Багато їх поселилося у Франції й Англії, а найбільше забрало до ЗДА. Тут вони згодом займали становища університетських професорів, редакторів часописів і журналів та службовців, а то й шевців різних урядів. Ноді американців московського походження використовували свої впливи на закріплення ідеї однієї невідомої Росії. Це вони робили, де тільки могли — в пресі, у літературі, це вони глибоко впливали на завоювання, докони Росією, і об'єднання підкорених народів. Та вже країни безцеремонно потрактували вони т. зв. „братні“ народи, українці і білорусини. Про них не згадували ні словом, а їхні країни враз з усім минулим зарахували до Росії. Треба признати, що московським пропагандистам вдалося з'єднати собі багато провідних мужів ЗДА.

В колі американських учених, що попали під вплив московського комплексу, знайшовся теж високоавторитетний католицький список Фултон П. Шін, покійний доктор (філософії, теології, літератури і права) і професор католицького університету, та автор понад 30 визначних політичних і релігійних творів.

На одну з книжок цього автора „Комунізм і сумління Заходу“ (Видавництво Вобер-Меріл, Нью Йорк, 1948), хочу звернути увагу.

Згадав праця сп. Шіна — це глибока студія, поділена на таких 10 розділів:

1. Запад історичного лібералізму і зріст антирелігійного духа. 2. Чи комунізм є ворогом Заходу? 3. Філософія комунізму. 4. Основні недоліки комунізму. 5. Комунізм говорить про себе. 6. Як зустріти комунізм. 7. Значення релігії в Росії і Америці. 8. Терпіння. 9. Росія і віра. 10. Пречиста Діва з Фатіми і Росія.

Для нас, українців, особливо цікаві 9 і 10 розділи, бо в них ні словом не згадується про Україну, а все її

зайняти чимсь корисно дітей. А відомою с засада, що в кожному гуртожитку навіть час, призначений на повне дозвілля, мусить мати виховну цілеспрямованість. Лектури можна використовувати принагідно, нпр. при гуртках з природи, географії, історії, літератури, етнографії, культури. Ще краще, коли праця над лектурою організована систематично з визначеною метою, тобто уведена в виховну програму, як її органічна складова частина. Це можна зробити, уліпивши в виховну програму дві-тричі на тиждень, чи навіть щоденно „літні читання“.

Можна теж алаштувати „конкурс таборового читання“ —

котра дитина найкраще читатиме, або найбільше прочитає, або найкраще оповість лектуру, чи, напівне зміст прочитаного, або опрацює якусь визначену виховною темою. Можна вести гуртків на тему прочитаних книжок, заставляючи дітей до творчої критичної думки.

Здійняти взяти книжки? Перевісимо до обов'язкового вивчення кожної оселі повинна належати бібліотека дитячих видань, по Зіфолі приміщення в окремі кімнати, що була б одночасно читальною, бо не всі видання можна позичати дітям. Новіші, легко доступні видання добре мати в двох, чи більше приміщеннях, давніші, вичерпані чи рідкісні, треба читати спільно під керівництвом. Другий спосіб — зобов'язати дітей, щоб кожне привезло з собою декілька книжок на час феріі й віддало їх до спільного користування. Можна також мати контакт із бібліотеками-виписувальними й брати з них книжки та спільно прочитувати з дітьми. Дитячий журнал повинен також завітати до оселі.

При такому підході до лектури рідної дитячої книжки виховна програма в оселі не лише не буде порушена, а, навпаки, стане повноцінною. Вона краще виконає своє завдання й досягне своєї мети, бо дасть дітям духову поживу, яка під час феріі не менше потрібна, як здоровий харч, свіже повітря, вода й сонце.

лі і увійти в бій для відтяження інших частин фронту. Вони виконали це завдання, як свідомі своїй повності воїни, у зрозумілій братерського спільного зусилля, для досягнення однієї цілі. Ця подія стала в день всенародного свята свободи — тієї свободи, за яку діти стріляють кляли своїм життям.

Кінець

Д-р Володимир Галай, 6. командант батерії УГА

БОІ ЗА ЛЬВІВ В 1919 РОЦІ

(3)

Зараз таки за Германовою ші, думаючи, що ми — воро-зірвалась громадою з силь-ним дощем, і ми втратили орієнтацію. Треба було златись на чуйність коней, які, розкопавши голови, повільно посувалися вперед. Доц-ливав нам очі і ми не могли бачити нічого у цю жахливу ніч. Так доїхали до якогось містка і в'їхали у якийсь лоз. Вістовий підійшов до фати і заступав, щоб доїхати, де ми. Та в той час ішківачи освітлюли землю і ми побачили перед собою костел Білки Шляхетської. Отже були на ворожій лінії.

Ми завернули в сторону містка, хоч знали, що там десь мусіла бути ворожа сте-жа. Але не було виходу та і не було часу думати. Труд-ніше випала з містом. Він був уже знищений. бо його ішківачи, спалили наша піхота. Тут біля містка, мо-гли перестреляти нас такі

Протинастун на Миклашів

1-го травня призначено на

НОВЕ В МЕДИЦИНИ

Або в Адміністрації „Свободи”, а в день імпрези при касі в Карнегі Голл від години 12-ої вполудне.

ПРАЦЯ

ОПЕРАТОРКИ
Досвідчені в Lingerie for zig-zag — top stitch pinker — shirger or Lace Runner.
Добра платія, стала праця.
Голоситесь!
DELMONTE LINGERIE
4145 Morris St., Jersey City, N.J.
or call Henderson 5-0826

КУХОВАРКА
Досвідч. тільки в молочарстві
6 днів в тижні, без суботи.
Тел. GR. 5-9088
або голоситесь: CAFETERIA
113 Livingston St., N.Y.C.

ПРАЦЯ

ОПЕРАТОРКИ
Мусять мати досвід в шитті сукочок. Від \$6.75 до \$12.75 line
Мужчини або жінки.
Юніада фабрика. Става праця.
Голоситесь!
M. F. DRESS CORP.
510 East 175th St. Bronx, N.Y.
(Near 3rd Ave.)
Phone CY. 9-6260.

РОЗШУК

Дмитро Кочерга пошукує свого сина **ІВАНА КОЧЕРГА**, роки 28, який до 1945 р. перебував в Німеччині, в Берліні. Хто знає бачив де про нього, прошу подати вістку на адресу:
DMYTRO KOCHERGA
520 E. 11 St., New York 9, N. Y. U.S.A.

Розшукує у Канаді і ЗДА одомованих М. Дивина-Кобришину, з Волинського Полісся, п.п. Сидорук Івана та братів Івана-Степана Сидоруків, які в Україні. Терентій Любомир (званий Гришук). Листи слати на адресу: 13 Landshut, Hauptpostlager, Georg Karaschewsky (для Любомирів).

БАКАЦІ

ДОБРА НАГОДА відпочити на фермі, на лоні чудової природи, чисте здорове повітря, підлігрі вкриті лісами, 2 милі рібне озеро. Місячно 45 дол. Харчі, мешкання.
Міжана осіб старших віком — тільки мужики. Власники — українське бездітне подружжя.
SEMMEN MANDRYKA
Caneyville, Route 1,
Kentucky

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ
М'ЯСАРНЯ
при 1-й Еве, в Нью Йорку, долина міста.
Ціна надзвичайно низька.
Тел.: ORegon 4-9323

Книжка й газетно-найнеобхідніші реє в домашній культурній родині.

УВАГА! УКРАЇНСЬКІ ВЕТЕРИНАРНІ ЛІКАРІ УВАГА!

П'яті Річні Загальні Збори
Об'єднання Американсько-Українських Ветеринарних Лікарів відбувається в ШІКАГО, 29. ТРАВНЯ 1954 р. гола, 12-18 вполудне, в приміщенні школи св. о. Ніколая при Райс аул.
По Загальних Зборах спільна вечора і **ВЕЛИКІ ВЕСНЯНІ ВЕЧЕРНИЦІ.**

УВАГА! ЧЛЕНИ ОБВ'Я: — З приводу 35-ї річниці закінчення Першого Зимового Походу відбувається у найбільшій збудові, 15-го травня п.р. в год. 7-й вечора в приміщенні Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку **ДОВОДЦЬ** одного з організаторів та визначного учасника того ж походу, ген.-поручика **О. ЗАГРОДСЬКОГО** на тему: "Перший Зимовий Похід". — Після доповіді та дискусії відбуваються з тому ж приміщенні **НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ** Членів ньюйоркського Відділу ОБВ'Я для вибору **ДЕЛЕГАТІВ** на Третій Делегатський З'їзд ОБВ'Я.
Прийняття Членів обов'язкова. Гостям під час доповіді і дискусії раді. Управ. ОБВ'Я — Відділ в Нью Йорку.

Шановні Громадяни: Передплачуйте щодня в ЗДА журнал літератури, науки, мистецтва, критики і громадського життя

"НИВ"
Лийн приносить цікаві статті з різних ділянок українського життя. — Річна передплата \$3.50. — Адреса:
"KYIW", 838 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE. PHILA. 23, PA.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВІОК В АМЕРИЦІ
Найкращі телефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9. вечора.

У ВСІХ СПРАВАХ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ЗВІСНОГО
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА
KOWBASNIUK AGENCY
277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(B'way Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779

ШІФКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОПІ посиласмо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.
ОБЗЕМПЕННЯ (асекурація) — від вогню, нещасливих випадків, крадіж. Забезпечуємо життя, меблі, вікна автомобілів, футра, біжутерію та інше.
ПРОДАСМО дома та вського роду бізнесу.
ПЕКАО (перекладач пакунків за границю).
Віра Ковбасник Шумейко — Антін Шумейко.
Відкрито щоденно: Від 9:30 рано до 8. веч. В суботи: Від 10:00 рано до 4:00 попол.

ЩЕ ОДИН ЛЬВІВСЬКИЙ ЩОДЕННИК

В Едмонтоні вийшла цікава книжечка сеньора українських журналістів і авторів знаменитих книжок "595 днів совєтським в'язнем" — д-ра Івана Німчука про перший український щоденник "Новоє Слово", який з'явився в цьому головному місті Західної України перед самою першою світовою війною в роках 1912—1914. Книжечка дуже цікава не лише для журналістів, але і для загального читача, який знайде там багато цікавих і маловідомих фактів про українське життя в Львові. Мало відомих — бо, як каже автор у вступі, про цей популярний український щоденник "Новоє Слово" який мав великий вплив на національне і соціально-українське народних мас, помічено лише згадки в українській енциклопедії та в історії української преси Аркадія Животця, а зовсім на невисвітлено тієї ролі, яку цей щоденник відіграв.
При цій нагоді — згадуємо що надзвичайно цікаву публікацію з історії української преси — хоча додати, що в час другої світової війни виходив у Львові щоденник, про який взагалі ніде нема ніякої згадки. Правда, це було лише воянське двохтисячне видання, але його тираж був понад сто тисяч екземплярів денно — здається така найбільша тираж, який досягнув якийсьбудь український щоденник у Львові.
Як відомо, з приходом німецьких військ у Львів 1941 року, міське управління Львова очолював проф. Юрій Поліський з титулом посади. Це міське управління почало видавати щоденник під назвою "Український Щоденник Вісті", редакція і друкарня якого приміщувалась в будинку видавництва Строчицького, де перед війною було видавництво "Всесвітнього". Це саме урядове видавництво випускало щоденник польською мовою і німецькою мовами "Газета Львова" і "Лембергер Цайтунг" (цей останній щоденник видавався в Кракові, як "Краковський Цайтунг" і спеціальним надруком і спеціальними сторінками для Львова.
Тех у Кракові у нашому українському видавництві виходив у к ра і в с ь к и щоденник "Краківські Вісті". Німці дозволяли на більш незалежність українському щоденникові у Кракові, ніж такому у Львові і тому публіка радше читала цей краківський щоденник. Але він опинився до Львова з великим опозицією (навіть тиждень) і тому "Львівські Вісті" стали незаступним дерелом пресової інформації для українців у Львові.
Крім щоденника виходив у Львові ще тиждень "Рідна Земля", призначений для села. І саме при цьому тижденьку на кілька місяців перед закінченням окупації українських територій, німецькі військові власті почали видавати ще один український щоденник. Він теж носив назву "Рідна Земля" на правому горішньому розі мінявся німецькою мовою "Фюрер-фелькерцуг Галіциє". Як сказано, це було двохтисячне видання величезного загального тиражу, який містив воянське повідомлення, вісті з краю, обов'язкову карету, підвал, а теж різні українські вісті. Це був безплатний додаток до щоденної військової фронтальної газети, яку стали тоді видавати у Львові та його колекторували самі німецькі жовніри, роздаючи українському населенню. Тираж цього щоденника був сто тисяч і він був єдиним джерелом інформації для українського населення в останні місяці німецької окупації. Т.

Business Opportunity

ТАВЕРНА
на продаж
Близько перепоного тору Belmont Park, загальною ціною \$400. Округу Nassau. Річний оборот \$45,000, ціна \$15,000. Без посередництва. McNALLY'S, 1 Elmont Rd. (бл. Hempstead Tpke), Elmont L. I. — Floral Park 2-9394

BAR & GRILL, добре поставлений бізнес, Jersey City, при головній евеіно, знамените положення; продається з уваги на хворобу. Чудова нагода по ціні купити нагоді.
T. J. MURPHY AGENCY
476 Ocean Ave. Jersey City, N.J.
DElaware 3-6324

Warwick, N. Y.
16 акр. напроти 5 доріг, 3 будинків: голов. будинок, 20 кім., з прив. лазнями, олів. огрів. електр., модер. виряд. кухня і бари, 2 верні крижні, басейн, тенісний корт, площа по гри м'ячем. Поміркована ціна.
C. Kahn, 40 E. 49th St., NYC

Надзвичайна нагода!
Ланчуети, кави, приладдя, солодощі, безкош. 2 1/2 меш. кімнат. Ідеальне для подружжя. Вл. церков і шкіл — \$600 тижн. оборот. Можна побільшити. Власник продас з уваги на хворобу.
EV. 7-9807

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОЇДІ, МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ІЗДІ АВТАМІ

Постарасмося для Вас про екзаміни Лайсенсу. Намі учні дістають диплом. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. **КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ.** Інструкції фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN
AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., 6th fl., 10th St.
NEW YORK CITY

— Якщо Ерот буде з Немоною, — прошепотів Геммон, — це може бути для вас пасткою. — Можна битися коро-

— І не говоріть, аж поки вона не заговорить до вас. Вийшов старшина з сусідньої кімнати. — Можете йти, Геммоне, — сказав він, звертаючись до Тарзана. — Стань на коліна, коли вийдеш, нехайники, і не підходь до мене, поки Тарзан не дозволить. Можеш вийти!

Д-р Віра Селіньська

Галина Колодій — найбільша сучасна поетеса Парани

На з'їзді інтелектуальних католіків у Куритібі бразильської поетеси Тассо де Сільвейра назвав Галину Колодій, дочку давніх українських емігрантів, найбільшою поетесою Парани.
Мені довелося записатися з Галиною і її поезією, і в цій несподіваній зустрічі зросла думка показати творчість Галини нашому громадянству.
Галина Колодій родилася в Бразилії і володіє португальською мовою краще, ніж українською, проте ніколи не ховала свого походження, і українська степ, Дніпро і Тарас (якого вона переказує часом на португальське) — це вічна ностальгія її поезії. Вона видала три збірки: я знаю тільки дві з них: "А палсагем інтеріор" — "Внутрішній краєвид" і "А сомбра ю ріо" — "Тінь на ріці". Остання збірка дістала 3-тє премію за конкурсі літератури Парани в 1949 році.

Тассо де Сільвейра згадав правильно, що поетеса Галина "живе зі соків екзистенції", бо вона торкає примарні проблеми людськості. Може у формі і стилістики вона ще незавершена, але одно відразу за першим переглядом: це повага і тем. Галина, що переживає також дитинство, (батьки матеріальні змало в новій землі), — бачить реалістично життя. Вона порівнює себе зі спокійною рікою, якої води плинуть без надії дені у день беззмірно, без подій. Десь цілою для неї маленьке особисте щасття, що нікому зла не хотіло, але навіть те мале щасття вона не осмелюється бути такою, "багата чужою землею", якій не довелося принести плоду як другим, може менше врожайним землям. З цих терпких переживань зродилися ніжні ліричні поезії, як напри. "Зимова пісня":

"Летить легко сніг,
Летить на мотушок,
Що було зі золота і стало
[місячним сльвом].
Високі вежі теремів...
Летить легко сніг

Летить легко сніг,
Летить на мотушок,
Що було зі золота і стало
[місячним сльвом].
Високі вежі теремів...
Летить легко сніг

Летить легко сніг,
Летить на мотушок,
Що було зі золота і стало
[місячним сльвом].
Високі вежі теремів...
Летить легко сніг

В СССР „вчистили“ чотирьох письменників

Москва. — З професійної організації совєтських письменників виключено чотирьох відомих у совєтському світі письменників. Драматург Нікола Вірту виникли наслідком оскарження його "Комсомольською Правдою", що він, живучи у Тамбовській області, поведився там як "ревізир з Петербургу", чималою для себе різниці привілеїв. Проти Анастасія Сурова, також драматурга, по-ліявся був у березні ц.р. за-

Нара смерті в СССР

Москва. — Президія Верховного Совету проголосила декрет про поширення кари смерті також на осіб, винних у "запальюванні вбивств" при обтяжувальних обставинах. У 1950 році кару смерті в СССР присуджували "лише" за зраду, шпигунство і саботаж. За збивство карали найбільше 25 роками

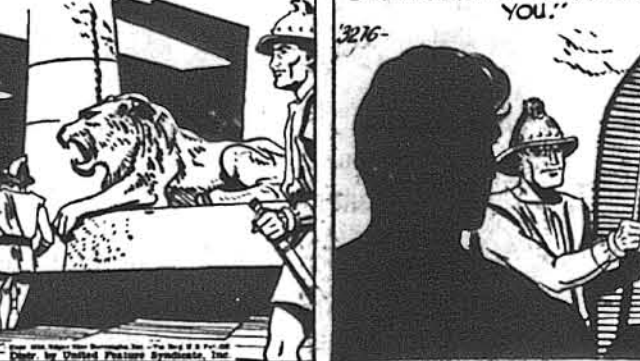
10,000 осіб треба було евакуювати з околиць Іраку, залитих водою. Ще 2,000 осіб треба перевести літаками з місцевостей, які, внаслідок поєврі Еф-фрату і Тигру зовсім відірвали від решти краю.

Республіканський провідник в Сенаті, сен. Вільям Ф. Нюленд, остерг Сенат, щоб не збільшувати допомоги фермерам для втримання ціни на фермерські продукти, бо президент Аленгавер проти цього і зможе скористатися з права вето, коли Сенат збільшить паритет допомоги фермерам знову на 90 відсотків.

У Лондоні відбувається з'їзд англійських комуністів, на який прибули представники компарті з усіх країн Британського Коммонвелту. Останній такий з'їзд відбувся у 1947 році. Головиним газетом теперішнього з'їзду є "Борьба за державу незалежності". Бо Велика Британія, заявляючи комуністи, попала в політичну і господарську "залежність" від З'єдинених Держав.

ТАРЗАН, ч. 3276. Дайрська етикета.

"IF EROT IS WITH NEMONE" MURMURED GEMMON, "THIS MAY BE A TRAP FOR YOU." "ONE MIGHT FEAR THE QUEEN," TARZAN REPLIED, "BUT NOT EROT."

— Якщо Ерот буде з Немоною, — прошепотів Геммон, — це може бути для вас пасткою. — Можна битися коро-

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Т-ва Родж. Преч. Діви відділ 259 відбулися в неділю, 16-го травня, в церковній залі 4952 So. Paulina St., о год. 1:30 попол. — П. Трускі, рек. секр.

ПЛЕНФІЛД, Н. ДЖ. — Т-во І. Франка відділ 372, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбуваються в суботу, 15-го травня точно о год. 8-й веч. в домі VFW Вашингтон вул. Проститесь всіх членів обов'язково явитися на означений час. — А. Кручак, секр.

ПОНІСТАВ, О. — Відділ 140 повідомляє всіх своїх членів, що збори відбуваються в неділю, 16-го травня, в церковній залі, 526 W. Rayen Ave., зараз по великій Службі Вожів. Довгогучі члени повинні явитися свої довіри. Будуть важні наради в справі 60-річного ювілею УНСОую. — М. Терлецький, предс.; І. Кравець, секр.-кас.

ПАСЕНІН, Н. ДЖ. — Т-во І. Шевченка відділ 42, повідомляє всіх членів, що з огляду на те, що в неділю, 16-го травня відбуваються в Нью Йорку, Великий Фестиваль УНСОую, місячні збори нашого відділу не відбуваються, а всіх членів запрошуємо взяти участь в Ювілейному Святі. Ті всі, що не зможемо поїхати, свої членські вкладки можуть вплатити від год. 2-ої по обід, в приміщенні УНДОу при 237 Гопп Евіно. Один з урядників буде збирати членські вкладки. — В. Марушак, рек. секр.

САВТІОПТ, КОНН. — Т-во І. Шевченка відділ 84, повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що зичайні місячні збори відбуваються в неділю, 16-го травня, в залі У. Н. Дому 279 Кінгс Гайвей Вест. Проститесь всіх прибути на збори і заплатити свої місячні вкладки, бо тільки на зборах можна вплатачути міс. вкладки. — Управ.

Посмертні Згадки

ІВАН МІШІНШИН, довголітній член Б-ва св. Ап. Петра і Павла, відділ 338 УНСОую в Моїссес, Па., помер по довгій хворобі 6-го травня 1954 р. Поховання в селі Луїс, пов. Леско, Галіччина. Похорон у сестру дружину Анелю, сина Йосифа, доньку Анну Логер, сестру Розалію Маліччак і 4 внуки. Похорон відбувся 10-го травня. — В. Н. П.

І. Якимовський, секр.

СТЕФАН КОНІК, член Б-ва св. о. Ніколая відділ 881 УНСОую у Денбурі, Бонс, помер 30. березня 1954 р. Похорон відбувся 1894 в селі Охрукова, пов. Сянок, Україна. До УНСОую вступив 1 січня 1925 р. Похорон відбувся з погр. заведення до церкви св. о. Ніколая, а відтак на цвинтар св. Петра в Денбурі Саті. — В. Н. П.

С. Сверлюк, секр.

АННА МОТКО, членкиня Доп. Т-ва "Дістерт", відділ 381 УНСОую в Нью Йорку, померла 11-го травня 1954 р. Поховання зі селі Шляхків, пов. Вібрка. Похорон відбувся в суботу, 15-го травня, о год. 9-й рано, з похоронного заведення Петра Яреми. Похорон у великій горі мужа Дмитра, дочку Геню з вичуною Лідією і сина Володимиром. — В. І. П.

П. Кучма, секр.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОІ І НОВОІ ЕМІГРАЦІ!
Одиниці представили найкращих швейцарських годинників "ОМЕГА" в самому серці української громади на планочі поручає найновіший модель "ОМЕГА АВТОМАТИК" годинник, що самий накручується.

Ціна від \$71.50 і вище.
Великий вибір гарних 14-каратних виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тіпимося вже 39 років великою українською клієнтурою не лише в Шікаго, але й вивисмо по всій Америці на С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seley 3-5753

Великий вибір гарних 14-каратних виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тіпимося вже 39 років великою українською клієнтурою не лише в Шікаго, але й вивисмо по всій Америці на С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:

M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seley 3-5753

Великий вибір гарних 14-каратних виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тіпимося вже 39 років великою українською клієнтурою не лише в Шікаго, але й вивисмо по всій Америці на С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:

— Якщо Ерот буде з Немоною, — прошепотів Геммон, — це може бути для вас пасткою. — Можна битися коро-

RESTAURANTS

MARUS' — LADY OF THE LAKE
(20 miles from Philadelphia)
White Horse Pike, Atco, N. J.
Подаємо до відомо українського громадянства, що ми отворили далеко від міського гамору, над розшиненим озером **РЕСТОРАН-БАР** із смачними європейськими стравами та найважливішими напінками. Висіла, або приватні забава приймаємо замовлення на залі, яка поміщає 300 людей.
Літньою порою кожної суботи в неділі танці.
Властителька **Marla Королата Козак.**

REAL ESTATE

HEMPSTEAD, \$21,800
Чудов. Surrey Lane, 3 спальні, в старо-англ. стилі, вилож. камінем, дах з черепиці, 1 1/2 лазні, вел. зал, гарний паркет, снілп, кухні, комин на дереву, усунення сміття, машина до мийки посуду, відморожувач-закр. веранда, вилк. підвал. Догідно до всього. Прикріпл. гараж, каналізація. Hempstead 1-2960.

LAND FOR LEASE
Middle Island — Suffolk Co. 6 акр. в ідеальній положенні, добре на бізнес, мешкання, ферму, 300 ft. on Jericho Turnpike. Чудова квадрат. площа. Річний рент \$2,500. Власник J. Scotto, 147-06 111th Ave., Jam. 25, N.Y. or after 4 P.M. call JA. 9-4348.

ST. JAMES — 10 акр. при голов. дорозі з 8-ми. домом, 1 1/2 кабл. лазні, олів. пар. огрівання. Надається на півсоні. Великий 2-поверх. курник і гараж. Кліматик Long Island St. James 2-6734

WHITE PLAINS — \$24,800
Ідеальне для великої родини або професіоналів. Знамените положення Westchester Co. Гарних 7 кімнат, 2 поверхи, комин, соянаша зала, гараж на 2 авто, гор. Дуже положення, приємне сусідство. 50x175. Власник Michle, 30-08 41 St., Astoria, N. Y.

Irvington — 3-родин. дім, все сніжно відновлене, знамениті умови, автом. огрівання. Чистий річ. дохід \$2,880. Знижена ціна до \$23,500. Також інший дім в Newark — 3 апар., 5 гаражів, дохід \$1,800 річно, \$12,900, го-тівки тільки \$3,800. Кліматик ES-sex 3-3384

FOR SALE

НА ПРОДАЖ
В JERSEY CITY
12-кім. з велик. дім, парове огрівання при 108 Grand St., Jersey City, Близ. парк. 7 кімнат винаймлені як улюблені кімнати з тижн. приходом \$49.60; власник при продажі передаста 5 інших кімнат до зайняття. Включається меблі в у мебл. кімнатах. Ціна \$13,000.00. Голоситесь:

MARCEL WAGNER,
Український Лікар,
921 Bergen Ave., Jersey City, N. J.
Telephone: JO 2-7330

НІОДНА КУЛЬТУРНА
ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ
ОВІНТИСЯ БЕЗ РІДНОГО
ЩОДЕННИКА

MISCELLANEOUS

ОСЯГНІТЬ
Фінансову незалежність.
Приступіть до цього просторового бізнесу. Паміть за інформаційним під і висоти прибутку цього приватного бізнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

JOHNSON'S BAKERY
OR 3-1529
ГАРНЕ
РІЗНОРОДНЕ
ПЕЧИВО
Все печеться на місці з найліпшого і вибраного матеріалу.
ТОРТИ, ЧАСВІ ТІСТОЧКА
СТРУДІЛІ (VORTEX)
Ви можете замовити СВІЖІ ТОРТИ просто з печі.
Солідна обслуга.
Говоримо по-українськи.
62 FIRST AVENUE
(Near 4th Street)
NEW YORK CITY

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНА ПРИГОТУНІ
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІ.
Контрольована температура. Модерна каніція для ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568